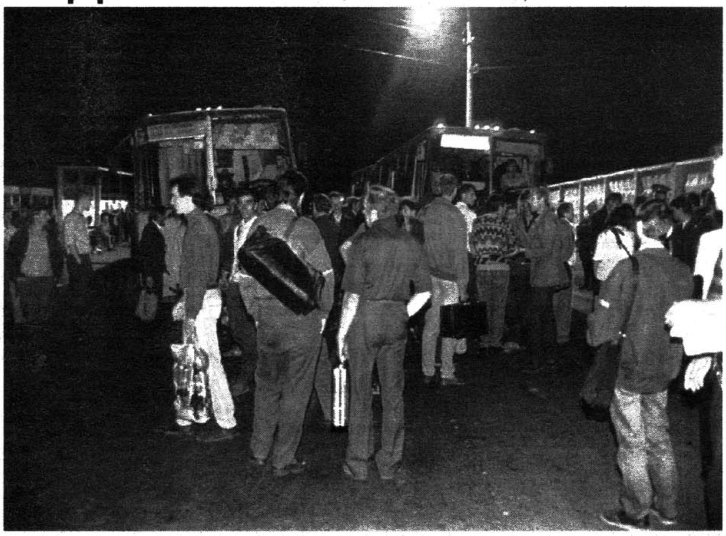
Влада - Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України

№ 185 (935) ♦ Четвер, 29 вересня 1994 року ♦ Ціна договірна

ЇЗДИМО ТАК, ЯК ПЛАТИМО

А платимо за проїзд у громадському транспорті, як відомо, майже нічого. У деяких містах України проїзд у міському транспорті взагалі безкоштовний, бо витрати, пов'язані з виготовленням талонів, їх розповсюдженням, контролем за пасажирами не покриваються надходженнями від реалізації квитків. Тож чекати безкоштовного автобуса іноді доводиться кілька годин. Добре ще, коли який «зальотний» підбере й підкине, куди треба. Кого у цій ситуації звинувачувати?

Слухаючи транспортників, взагалі дивуєшся, що міський транспорт ще хоч якось виходить на лінії, бо у транспортників і зарплата мала, і рухомий склад зношений, і запчастин не вистачає, а грошей, щоб їх купити, немає. Місцеві бюджети також мало чим можуть допомогти. От і маємо те, що маємо. Але зрозуміло, що далі так тривати не може: рано чи пізно доведеться підвищувати тарифи за проїзд громадським транспортом. Ще одним із шляхів поліпшення ситуації може стати запровадження автобусних маршрутів, на яких перевезення здійснюватимуть приватні (що нині виконують роль «зальотних») транспортні засоби, з вигодою і для себе, і для людей.

Причому власників транспортних засобів, які надаватимуть приватні транспортні послуги, підтримуватиме Світовий банк. Як відомо, нині він розробляє проект, що має на меті поліпшення міського транспортного обслуговування в Україні. Його орієнтовна вартість 30 млн доларів США. Проект має підтримати децентралізацію функцій регулювання та фінансування громадського транспорту в Україні.

А серед першочергових заходів — підвищення тарифів та поліпшення відшкодування витрат. А до того часу будемо їздити так, як платитимемо.

* * *

27 вересня близько 9-ї години вечора на кінцевій зупинці автобусного маршруту № 21 (метро «Петрівка» — Троєщина) стомлені двогодинним чеканням люди перекрили рух транспорту. Власне, Троєщина давно стала унікальним символом кризи транспортного сполучення в столиці України. А для кожного восьмого киянина, котрий мешкає тут, — символом відчаю та безнадії. А ще пасажири запримітили таке: на роботу з Троєщини виїхати так-сяк можна, але коли пікові години минають, то хоч гвалт кричи. Мимоволі приходиш до висновку, що міська влада дбає лише про те, щоб вивезти робочий люд, який здебільшого мешкає на Троєщині, до місць роботи, а ввечері та у вихідні дні залишає людей напризволяще.

На знімках Олександра КЛИМЕНКА: події на станції метро «Петрівка» ввечері 27 вересня.

ЗУСТРІЧІ В УГОРЩИНІ

У рамках офіційного візиту в Угорську Республіку делегація Верховної Ради України, очолювана Олександром Морозом, відвідала МЗС Угорщини, де відбулася зацікавлена розмова з політичним держсекретарем МЗС І.Сент-Іваньї. Було, зокрема, обговорено питання стосовно пунктів переходу через спільний державний кордон, а також ряд інших. Торкаючись кризової ситуації в Югославії, сторони наголосили на тому, що санкції ООН проти цієї країни, яких дотримуються обидві держави, завдають великої шкоди і Україні, і Угорщині.

Про це ж ішла мова і під час зустрічі з головою парламентської комісії у закордонних справах М.Ерші та членами цієї комісії. Зазначалося, що економічна співпраця двох країн значно відстає від розвитку політичних стосунків.

М.Ерші висловив бачення перспектив Вішеградської четвірки і можливості участі України в цій організації. О.Мороз запросив делегацію комісії у закордонних справах відвідати Україну.

Українські парламентарії побували в міністерстві промисловості та торгівлі Угорщини, де ознайомилися з ходом економічних реформ, діяльністю Фонду заохочення інвестицій і Фонду стимулювання підприємництва. В Угорській торгово-економічній палаті вони мали розмову з представниками медичної промисловості Угорщини.

... КОЖНОМУ ПО ПРАЦІ

27 ВЕРЕСНЯ ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ЛЕОНІД КУЧМА ПРИЙНЯВ ПРЕДСТАВНИКІВ НЕЗАЛЕЖНОЇ ПРОФСПІЛКИ ГІРНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАЛИ СВОЇ ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ВИРІШЕННЯ ВАЖЛИВИХ ПРОБЛЕМ ВУГІЛЬНОЇ ГАЛУЗІ

В гострій діловій розмові йшлося про систему ціноутворення та заробітної плати у вугільній промисловості, можливість виведення соціальної сфери з компетенції галузі.

Президент України з розумінням сприйняв проблеми шахтарів і доручив уряду до 10 жовтня внести обгрунтування для того, щоб впорядкувати заробітну плату в галузі відповідно до суспільної значимості праці шахтарів, у першу чергу тих, хто працює під землею. Водночас Президент застеріг, що на механічне підвищення заробітної плати сподіватися не варто і якщо комусь заманеться брати державу «за горло», як це було минулої весни, то з того нічого не вийде. Заробітна плата в галузі повинна залежати від видобутку вугілля.

У зустрічі взяли участь віце-прем'єр-міністр України Анатолій Дюба, голова Держвуглепрому Микола Сургай, голова Донецької облради Володимир Щербань.

Продиктовано в номер

Меморандум з МВФ, можливо, буде підписано

Як стало відомо від одного з членів уряду, який побажав не розголошувати свого прізвища, у Міністерстві економіки та Міністерстві фінансів форсується робота, пов'язана з підписанням Меморандуму з Міжнародним валютним фондом. «Не виключено, що Меморандум буде підписано — і лібералізація цін на енергетичні ресурси, транспортні та комунальні послуги розпочнеться вже з 1 жовтня», — сказав він.

Не спростовували це і в Міністерстві фінансів, де працюють над коригуванням консолідованого бюджету, який має затверджуватися Верховною Радою. Звідти поінформували, що розглядаються заходи, спрямовані на скорочення його дефіциту, як того вимагає МВФ. Тобто — до 10 відсотків від валового внутрішнього продукту вже цього року.

Коли верстався номер, стало відомо, що українська сторона підписала Меморандум, який найближчим часом у Мадриді розгляне Рада директорів МВФ.

Ще й браконьєри сприяють холері

Станом на 28 вересня в Україні кількість хворих на холеру зросла до 568 осіб.

Помітне поширення хвороби в Миколаївській області, де кількість хворих за останню добу зросла на 79 осіб і сягнула уже 381 випадок. В Криму — 117 хворих, в Херсонській області — 25, Дніпропетровській — 18.

Насторожує, що в контактах з вібріононосіями перебувало більш як 5 тисяч осіб.

Незважаючи на застереження лікарів, обминаючи міліцейські кордони, спритні ділки продовжують завозити до наших міст та сіл рибу, виловлену в забрудненому Південному Бузі та лиманах, знаходять необачних покупців.

Закликаємо усіх бути пильними в цей відповідальний час та виконувати гігієнічні правила, про які ми вже не раз говорили.

Телефон для довідок: 216-30-35, 216-81-51 293-03-25,

Український центр здоров'я.

До речі

У Золочівському районі на Львівщині двоє мешканців захворіло на холеру. Стан 42-річного чоловіка, що перебуває нині в 1-й інфекційній лікарні, критичний. Чотирирічна дівчинка начебто оклигує. Постійна комісія з питань техногенно-екологічної безпеки, яку очолює перший заступник голови Львівського облвиконкому Михайло Гладій, ухвалила рішення про надзвичайну епідемічну ситуацію в Золочівському районі та заходи щодо її ліквідації.

Розпочалася передплата «Голосу України» на 1995 рік. Індекс українського видання 60955, російського — 60997.

Тертя в Київраді

Перша сесія Київської міської Ради народних депутатів 22 скликання не сформувала повністю виконавчий комітет. За поданням голови Київської міськради Леоніда Косаківського до складу виконкому було запропоновано дев'ять кандидатур. Після обговорення відбулося таємне голосування, в якому взяли участь менше половини загального складу депутатів міськради. Отже, голосування не відбулося.

На думку Леоніда Косаківського, народні депутати повинні брати участь у голосуванні і визначитися з обранням персонального складу виконкому.

Депутати Київської міської Ради домовилися повернутися до розгляду цього питання найближчим часом.

«Велика сімка» на ЧАЕС

Робоча група експертів країн «Великої сімки» з ядерної безпеки відвідала Чорнобильську атомну станцію. В її складі — представники Великобританії, Німеччини, Італії, Канади, США, Франції, Японії, Європейської комісії ЄС. Як повідомили кореспондента Укрінформу на Чорнобильській АЕС, робоча група прибула на станцію напередодні обговорення з урядом України плану заходів, запропонованого країнами «Великої сімки», яким передбачається прискорення виведення ЧАЕС з експлуатації.

На станції члени робочої групи зустрілися з керівниками ЧАЕС, ознайомились з щитом управління третього енергоблока.

У поїздці групу супроводжують голова Держкоматому України Михайло Уманець, перший заступник голови Держатомнагляду України Олександр Смишляєв.

За правами — до ООН

У Росії, яка не обминає щонайменшої нагоди виставити себе в ролі демократичної держави, ставлення до національних меншин з часів царизму й розваленого Радянського Союзу не змінилося — такий лейтмотив листа, якого Товариство українців Тюменської області направило цими днями на адресу Комісії з прав людини при Організації Об'єднаних Націй. «Нам залишається лише мріяти, — пишуть українці Західного Сибіру, — про національні школи для дітей, аби зробити доступною освіту рідною мовою; про фінансування програм, спрямованих на підтримку і розвиток народних традицій; про те, щоб отримувати інформацію рідною мовою з програм телебачення і радіо, з газет і журналів; про те, щоб українцям у Росії було створено такі самі умови для національно-культурного розвитку, які створила Українська держава для росіян. Бо Тюменська область — один із регіонів Російської Федерації, де українська національна меншина мешкає компактно, і становить 25 відсотків населення».

Українці Росії, як зазначено в листі, розповсюдженому незалежним прес-центром «Гаряча лінія», неодноразово зверталися і до місцевих, і до федеральних органів влади з проханням допомогти їм розв'язати проблеми національно-культурного розвитку українців у Російській Федерації. Але на свої звернення і прохання вони або взагалі не отримують відповідей, або їм відмовляють з різних несуттєвих причин. Товариство українців Тюменської області просить авторитетну міжнародну організацію направити в Росію комісію, у складі якої вони воліють бачити представників Комісії з прав людини при ООН і міністерств у справах національностей Російської Федерації та України.

Пахне смаленим?

Минулої суботи із санкції Генерального прокурора України Владислава Дацюка на робочому місці заарештовано першого заступника голови Державного комітету України з нафти і газу Євгена Сухіна і начальника управління бухгалтерського обліку та контролю державного об'єднання «Укрнафтопродукт» Михайла Щербина.

Ось так обертається слідство у справі заподіяння Держнафтогазом України великого збитку нашій державі.

Редакція зверталася до Генеральної прокуратури, яка кілька місяців тому порушила відповідну кримінальну справу, прокоментувати нинішню ситуацію. На наш подив, Генпрокуратура в особі начальника прес-центру цього відомства Олега Колесникова вручила нам... ксерокопію інформації «Киевских ведомостей», поданої, до речі, без посилань на Генпрокуратуру. Зважаючи на ось таке «нововведення» цього солідного відомства подавати офіційну інформацію таким дивним способом, нам лишається сподіватися, що Генпрокуратура змінить свій підхід до методів інформування громадськості про свою діяльність.

РЕФОРМУВАТИ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНУ ТА БАНКІВСЬКУ СИСТЕМИ КРАЇНИ

«Ресурси виживання у країні повністю себе вичерпали. Єдиний шлях вийти з економічної кризи — це активне реформування економіки, фінансово-кредитної та банківської систем», — заявив на зустрічі з керівниками провідних банків України Президент країни Леонід Кучма. При цьому він зазначив, що «це ризикований шлях, але іншого виходу немає».

Зустріч, що проходила за закритими дверима, мала дорадчий характер. Напередодні свого виступу з доповіддю у Верховній Раді Леонід Кучма вирішив обговорити з банкірами деякі положення виступу, внести в нього необхідні корективи. Глава Української держави прямо заявив, що він хотів би провести комплексну державну реформу банківської системи за допомогою самих же банкірів. Як він зазначив, «цією справою повинні займатися спеціалісти».

Під час розмови порушувались питання вдосконалення податкотворення у банківській системі, страхування депозитів, децентралізації валютного ринку, підготовки кадрового потенціалу для ринкової економіки і, зокрема, для банківської сфери. Банкіри висловились на підтримку запропонованого плану дій Президента України.

ДО ДОБРОБУТУ — ВЛАСНОЮ ХОДОЮ

Перебування Прем'єр-міністра на Рівненщині

27 вересня Прем'єр-міністр України Віталій Масол у супроводі групи відповідальних працівників Кабінету міністрів здійснив робочу поїздку по Рівненській області. Мета — вивчення на місці ситуації в окремих виробничих колективах.

Перший маршрут — до відомої агрофірми «Зоря», де споруджують потужний склотарний завод. У першому кварталі наступного року це підприємство розпочне виробляти дефіцитну нині склотару, забезпечить пляшками всю полісьску зону. Але це буде за умови, якщо держава підтримає сільських промисловиків, виділить певні кошти на завершення будівництва. Прем'єр обіцяв таку підтримку зорянцям, бо бачить, що кошти підуть не на підтримку безініціативних й інертних «господарів», а на живе діло, що обіцяє швидку віддачу.

В акціонерному товаристві «Рівненський завод тракторних агрегатів» Віталій Масол також зустрівся з виробничниками, у котрих, як і повсюди, немало пекучих проблем. Підприємство має величезні потужності, тут встановлено новітні технологічні лінії, місцеві ливарники могли б виготовляти, приміром, блоки двигунів до «Таврії», значно наростити випуск товарів народного вжитку. Могли б, якби вдалося розв'язати фінансові питання, проблеми постачання і т.ін.

Діловою й результативною була зустріч Прем'єр-міністра з колективом виробничого об'єднання «Рівнесільмаш», котре також переживає нелегкі часи, але шукає і знаходить шляхи для виходу з кризової ситуації. Завод налагодив випуск, зокрема універсальних причепів, які мають значний попит як в Україні, так і за кордоном. Та замість того, щоб нарощувати виробництво, його згортають: через недосконалу систему розрахунків, через інші економічні «рогатки». Побувавши у цехах, поговоривши з виробничниками, Віталій Андрійович наголосив на тому, що трудовим колективам потрібно наполегливіше шукати ринки збуту, зводити до мінімуму залежність від зарубіжних поставок.

Особливу увагу на «Рівнесільмаші» Прем'єр приділив проектові створення тут спільно з датською фірмою «Масей Фергюссон» зерновбирального комбайна. На наступні жнива ця диво-машина вже має працювати на українському хлібному лані. Новий комбайн спроможний замінити п'ять російських «Нив».

У розмовах з робітниками й керівниками підприємств Віталій Масол зазначав, що нині на підтримку уряду може сподіватися лише той, хто має чітку програму виходу із кризи, хто сам, передовсім, шукає і знаходить. На «підтримку штанів» кошти не виділятимуть, як це робилося раніше. Виробничники, — наголошував Прем'єр, — нарощуючи обсяги випуску продукції і вдало її реалізовуючи, стануть гарантом зростання доходів бюджету. А це відразу позначиться на добробуті людей.

У поїздці по області Прем'єр-міністра супроводжували голова Рівненської обласної Ради народних депутатів Роман Василишин, відповідальні працівники апарату Ради, керівники деяких підприємств.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.
Рівненська область.

Життя Рад

ХОЧА КАРТА Й КРАПЛЕНА

Повертаючись до надрукованого

Ще 13 листопада минулого року в «Голосі України» було опубліковано кореспонденцію під заголовком «Краплена карта. Як селищна Рада і народний суд потурають свавіллю господарського начальника». Постала потреба знову звернутися до отієї історії, якій, здається, кінця- краю не видно.

Спочатку нагадаємо суть справи. У селищі Сарата Одеської області районний народний суд виніс рішення про виселення з квартир сімей працівниць Саратської лінії електричних мереж Надії Усової та Надії Черепян. При цьому керувався в основному двома документами: рішенням виконкому селищної Ради про визнання будинку, через який розгорівся конфлікт, «службовим приміщенням» та проектно-кошторисною документацією, що її надало Ізмаїльське підприємство електромереж (до нього як підпорядкована організація входить «Саратський РЕМ), де будинок отой було замислено як «лінійний пост», тобто — «службове приміщення». А коли так, то директор цього підприємства Микола Корень, мовляв, мав право розподіляти квартири самочинно, що він і зробив: відмовив у видачі ордерів Н. Усовій та Н. Черепян, а видав їх (через той же виконком) Віктору Туровському та Миколі Стузинському.

При цьому, однак, чомусь не взяли до уваги ряд істотних обставин. По-перше, заступник міністра енергетики України Іван Магда своїм листом, посилаючись на Житловий кодекс, заперечував правомірність переведення житлового будинку в службовий (лінійний) пост, адже споруджено його не біля підстанції в селі Колісному, як передбачає проектно-кошторисна документація, а за два десятки кілометрів від тієї підстанції, в райцентрі — і, отже, він нічим не відрізняється від звичайного відомчого житла, де квартири мали надавати тільки згідно з чергою. А Н. Усова та Н. Черепян стали у ту чергу на десяток років раніше, ніж В. Туровський та М. Стузинський. По-друге, М. Корень не мав права надавати без черги житло вищезгаданим працівникам навіть у разі визнання будинку «службовим приміщенням», бо обидва вони за посадами, які займають (електрогазозварник та водій), не входять до затвердженого урядом України переліку категорій працівників, що таким правом користуються. Нарешті, на спільних засіданнях цехових комітет профспілки й адміністрація Саратського РЕМ двічі приймали рішення про виділення згаданих квартир саме сім'ям Н. Усової та Н. Черепян, котрі й зайняли квартири ще наприкінці 1992 року, щоб там виконати, за згодою адміністрації, опоряджувальні роботи (на що кожна сім'я витратила немалі кошти), а вже потім, після здачі будинку в експлуатацію, одержати ордери. Та дорогу, як мовиться, перебігли адміністрація Ізмаїльського ПЕМ і Саратський нарсуд. Обгрунтованість та законність їх рішень саме й було поставлено під сумнів у публікації нашої газети.

Як же розвивалися події опісля? «Ображений» М. Корень надіслав до редакції «Голосу України» листа, в якому називає публікацію «абсолютно необ'єктивною» і вимагає притягти до відповідальності її автора, посилаючись при цьому на рішення... того ж Саратського нарсуду. Отож, якщо полемізувати з М. Коренем, то із зачарованого кола не вибратися. Краще простежемо, як повелися ті, хто свого часу потурав свавіллю господарського начальника, пішов у нього на повідку. Найперше, сам же виконком Саратської селищної Ради скасував своє попереднє рішення про визнання житлового будинку, про який мова, службовим приміщенням. При цьому послався на вже згаданий лист заступника міністра, статті Житлового кодексу, деякі інші документи, а також на те, що виконком, розглядаючи оте питання, ще й перевищив свої повноваження (рішення про віднесення житлових будинків до категорії службових можуть ухвалювати на рівні районних владних структур). По-друге, той самий виконком скасував своє рішення про видачу службових ордерів на житло В. Туровському та М. Стузинському і звернувся до Саратського районного суду з проханням, щоб той визнав недійсними та вилучив незаконно видані ордери. М. Корень, бачачи отакі непереливки, звертається до тоді ще діючої Саратської райдержадміністрації: визнайте, мовляв, будинок службовим. Але звідти однозначно відповіли: підстав для цього немає. Та ще й нагадали: й ордери ви видали особам, які на те жодних прав не мають.

Отож, все стало на свої місця? Якби ж то. Є ж іще районний народний суд — як він у цій ситуації повівся? А він, навіть маючи отакі неспростовні, здавалося б, документи, й надалі наполягає на своєму — на виселенні сімей Н. Усової та Н. Черепян з квартир. Не хоче визнавати свою неправоту, щоб, мабуть, не заплямувати «честі мундиру» (хоча, думаю, саме визнання помилок підвищує авторитет будь-кого). Та нехай так, його позицію ще якось можна зрозуміти. А ось позицію облсуду, точніше окремих його суддів, — важко.

Судова колегія облсуду під головуванням Лідії Никифорчук, розглянувши рішення Саратського райсуду щодо Н. Усової, залишає його без змін. А всі документи, про які йшлося вище, просто не бере до уваги. Тоді втрутилася обласна прокуратура. Вона просить президію облсуду скасувати рішення Саратського районного суду та ухвалу судової колегії облсуду й направити справу на новий судовий розгляд. І президія, на засіданні якої була присутня й Л. Никифорчук (вона — член президії), більшістю голосів протест прокурора задовольняє, визнаючи, по суті, допущені помилки. А після цього вже Л. Никифорчук проводить нове засідання судової колегії, розглядаючи справу сім'ї Н. Черепян, — і знову, наче й не було протесту прокурора та рішення президії облсуду, підтримує рішення райнарсуду про виселення. Впертість, варта значно кращого застосування! Адже й не юристові ясно, що вже не має документів, на яких грунтувалося помилкове рішення райнарсуду, — їх скасували ті, хто припустився помилок, а суддя обласної інстанції цього ніби й не помічає.

А ті, кого вже ось майже два роки ганяють по судах, — Н.Усова та Н. Черепян, у кого на це вже не тільки нервів, а й коштів не вистачає, не знайшовши правди в Одесі, шукають тепер її, як стало відомо, в Києві у Генеральній прокуратурі України. Може, хоч вона зупинить бюрократичну карусель?

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

КУДИ ПОДІВСЯ КІНЬ?

ОГЛЯД ЛИСТІВ НА СІЛЬСЬКУ ТЕМАТИКУ

Селяни, як і великі письменники, пишуть лише тоді, коли не писати вже не можна. Ось один з листів: «У нас украли коня з возом, — бідкається мешканка Заболоття Волинської області Мотруна Григорівна Лукіна. — Кінь був ясно-червоної масті із лисиною на лобі. А віз мав передні колеса від мотоцикла, задні від культиватора, драбини пофарбовані в зелене, попереду й позаду — червоні ланцюжки».

А житель Булахова Козелецького району Чернігівської області Яків Миронович Головач скаржиться на те, що через його город проклали дорогу. Перенести цю дорогу на зручне для всіх місце не вистачає його ветерансько-пенсіонерських зусиль, хоч він написав копу листів до різних інстанцій.

Мешканці Стоянова, що в Тиврівському районі Вінницької області, Анастасія Іванівна Мельник разом з чоловіком Михайлом скаржаться на те, що їхнього сина, колгоспного механізатора, забрали до міліції на десять діб начебто через те, що ще раніше був п'яний, відсидів п'ять діб, а тепер, мовляв, має досиджувати. Проте, пояснюють далі батьки, їхній син зовсім і не сидів, він садив городи (лист надійшов у травні) в «міліцейських панків», а також їздив для них у ліс по дрова. «А ми, старі каліки з паличками, садили свій город самотужки».

Нехай читач повірить на слово, що таких листів — про те, що щось вкрадено, чогось позбавлено, когось і за щось посаджено, забрано — багато десятків.

Селяни не мовчать, не підтакують, як навчилися за роки недорозвиненого соціалізму. Вони кричать: «Дай!», або «Не маєш права!», або «Не віддам!»

Ще зо два роки тому здебільшого голови господарств та їхні численні друзі від усіх мікрофонів риторично запитували селян: хто хоче землі? І, витримавши артистичну паузу, відповідали зразу за всіх селян: ніхто не хоче! Нині можна сміливо казати: час заніміння минув. Тепер з листів, що в мене на столі, чути потужне, настійне волання: Дай! Дай! Дай! Сотку. Гектар. Десять чи й більше гектарів. Вона, земля-годувальниця, заволоділа думками трударя-селянина. Замість страху перед владою адміністративною в душах селянських оселяється любов до землі. Своєї, рідної, яку ніхто не забере. Разом з цією любов'ю приходить і оселяється в душах селянських влада землі. Вона набирає сил, бере селянина до своїх ласкавих лабет, запрягає його, змушує працювати до сьомого поту, посилено ворушити мізками, сперечатися, скаржитися. І... смертельно заздрити тому, хто спромігся запорвати більший шмат землі.

Проте й ощасливлені землею не мають спокою в душах. 22 сім'ї, здебільшого спеціалістів радгоспу «Мічуринець» із села Зміївка Бериславського району Херсонської області, стали фермерами на майже тригектарних ділянках. Комусь це не сподобалося, а тому до новітніх фермерів швидко знайшли «ключик». Спираючись на ст. 2 пункту 7 Закону України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про селянське (фермерське) господарство», усіх фермерів і членів їхніх сімей вирішили зняти з посад у радгоспі.

Як на мене, це може призвести до того, що люди і в радгоспі працювати не схочуть, і землю покинуть, знайшовши собі легше й прибутковіше заняття. А держава від цього втратить.

Розмірковуєш над природою сільських конфліктів і доходиш висновку, що більшість із них має місце все ж таки через недосконале місцеве керівництво. Відчуваєш, що далеко не всі голови сільрад готові до нової, поважної роботи. Вони не завжди знаходять себе як керівники села, не завжди розуміють, що настав час бути їм центральною сільською постаттю.

Прості люди відчувають, що щось воно в селі негаразд, що треба вживати якихось заходів. Ось якого несподіваного листа принесла пошта із Соснівки Ярмолинецького району Хмельницької області. Наш дописувач вважає, що голова сільради в них «зовсім не дбає про людей» — і наводить факти. А потім дуже хвалить голову місцевого колгоспу, який начебто не тільки добре справляється зі своїми обов'язками, а й багато працює над тими питаннями, над якими мала б сушити голову голова сільради. Тому люди звертаються з усіма клопотами щодо життя села та його благоустрою до голови колгоспу і щоразу дякують йому за його корисну роботу. І знову наводить конкретні приклади. І робить несподіваний висновок: «Двох керівників на селі зовсім і не треба. А треба, щоб був один. Треба віддати до рук колгоспу ще й печатку сільради, а сільраду розформувати. Порозгонити тих «молодих пенсіонерів», їхні зарплати перерахувати на сиріт або престарілих, а в приміщенні сільради зробити ощадкасу».

Ось як «розрахувався» наш дописувач із сільрадою!

А воно й справді, така сільрада, про яку розповідає автор із Соснівки, нікому не потрібна. Щоби сільради стали потрібні громаді, щоби без сільрад вони не уявляли свого життя, до них треба обрати не своїх кумів і взагалі «гарних хлопців», як, на жаль, часто буває, а непідкупних, знавців, досвідчених, беручких до роботи, ініціативних керівників, котрі люблять людей і село, здатні організувати людей та кошти на те, щоб в їхньому населеному пункті (пунктах) людям жилося зручно й добре.

Хочеться думати, що так воно й буде. Але дещо пізніше. А сьогодні, як дає зрозуміти житель села Кульчієвці Кам'янець-Подільського району Хмельницької області Володимир Петрович Білінський, «жити невигідно, бо ні народитися, ні оженитися, ні вмерти не вдається, бо грошей на це в людей немає. І поскаржитися на це просто нікому».

Проте село не тільки бідкається, воно й критикує. Ось, наприклад, кандидат сільськогосподарських наук із села Холодного Смілянського району Черкаської області Ангеліна Усікова відгукнулася на публікації «Голосу України» так: «Не відчувається, що нова Верховна Рада контролюватиме приватизацію землі... Видавати акти на власність не збираються... Продати чи купити землю ніком ще не можна. Тобто можна, але підпільно. Безліч оголошень сповіщають: продається будинок і... соток землі. Усі знають: ціна будинку залежить від кількості і якості отих соток. А держава не бере за фактичну торгівлю землею мита. Знову тіньова операція, знову страждає бюджет. Зате торжествує ідеологічна марксистська догма, покладена в основу програми Селянської партії».

Далі науковець зазначає: «Немає сумніву, що група «Аграрники України» та й відповідна постійна Комісія основну увагу приділятимуть питанням виробництва у колгоспах. Тим часом українське село, попри свою психологічну, культурну, побутову спільність, роздирається протистояннями та конфліктами. У галузі економіки це протиріччя інтересів колгоспу, фермера, селянського подвір'я. У соціальних відносинах конкурують: рядовий робітник і колгоспне керівництво; член колгоспу і сільський інтелігент; «трудящий» і пенсіонер; корінний селянин і дачник. Усе це — наші люди, інтереси кожного треба зрозуміти й задовольнити... Дається взнаки і політичне протистояння законного носія влади — Ради народних депутатів — і фактичного господаря на селі — голови колгоспу, який намагається здійснювати й політичний диктат...»

Проте село дбає не тільки про хліб чи про роботу парламенту. Воно напружено розмірковує на різні теми, в тому числі й над таким, здавалося б, геть абстрактним питанням: що ми за народ такий — українці? От і вчитель історії Гійченської середньої школи Жовківського району Львівської області Михайло Іванушка дійшов висновку, що українці, між іншим, чутливі, ліричні, побожні, миролюбні, працьовиті, гостинні, не здатні на насильство над іншими народами ні на захоплення чужих земель та володіння ними. Проте їм властиве й примиренство до чужої експансії, довірливість до ворогів, бажання догодити чужинцям на шкоду власним інтересам. Вони прагнуть особистої свободи на шкоду інтересам державності. В них переважають ейфорія, емоції та ілюзії над волею та інтелектом. Не маючи протягом віків державності, українці значною мірою втратили почуття господаря, звідки починають розвиватися лінивство, безініціативність, заздрісність.

Мабуть, пан Михайло в чомусь і передав куті меду, а все ж погодьмося: подумати є над чим. Чехов казав: «Я щодня по краплині вичавлюю з себе раба». Може, й нам спробувати?

Насамкінець знову повернуся до вкраденого коня. Часом складається враження, що нашого, українського, коня і справді вкрали лихі люди, а віз наш державний, злотом та блакиттю прикрашений, стрімголов летить до безодні. Проте минає час, і ми бачимо: нічого аж надто страшного не сталося, віз цілий, навіть барви не вибляклі. Але віз прикутий ланцюгами до дня вчорашнього, до наших звичок, до старої психології. І від того важко тому, хто вже сьогодні прагне бути господарем на землі.

А куди ж подівся кінь? На це доленосне для України питання я знайшов відповідь у листі Івана Васильовича Воронича, мешканця села Тур'я-Ремета Перечинського району Закарпатської області: Україні потрібна Конституція! І не якась там, яких у нас уже було й було, а така, що була б здатна захистити простого громадянина, трудяря від сваволі різних, у тому числі й чиновних песиголовців. Ось така Конституція—захисниця прав людських зможе вивезти наше суспільство на битий шлях цивілізованості.

Борис СИДОРЕНКО.

ЗАХИЩАЮЧИ ІНТЕЛЕКТ

У Києві відбулося четверте засідання Міждержавної ради з питань охорони промислової власності, де було підбито підсумки роботи з розробки проекту регіональної Євразійської патентної конвенції. Україна — одна із країн—засновників Міждержавної ради. Це вже друге засідання Ради, що відбувається в Україні за останній рік.

Головною метою створення проекту регіональної патентної конвенції, який пройшов міжнародну експертизу, є забезпечення нормальних умов для розвитку винахідницької діяльності і правової охорони об'єктів промислової власності на території держав — суб'єктів колишнього СРСР. Нагальна потреба у встановленні співробітництва з питань охорони об'єктів промислової власності з'явилася ще восени 1991, але тільки 1993 року було створено Міждержавну раду, до якої увійшли 9 держав—членів СНД. За час, що минув відтоді, вона отримала міжнародне визнання як регіональна структура і входить до світової системи охорони інтелектуальної власності.

Робота Євразійської патентної конвенції базується на основі прийнятих у міжнародній практиці норм та процедур, і, зберігаючи незалежність національних патентних систем, вона спрощує процедуру одержання патенту на винахід в усіх державах-учасницях та дає змогу використовувати єдиний патентний фонд для експертизи будь-якої заявки, поданої однією із країн, що підписали Конвенцію. До того ж створення Євразійської патентної системи дасть можливість підняти рівень інформаційного забезпечення винахідницької діяльності.

Четверте засідання Ради вирішило також ряд важливих проблем, пов'язаних із регулюванням правових відносин між країнами СНД у сфері охорони інтелектуальної власності, таких, як взаємне забезпечення збереження міждержавних таємниць у галузі промислової власності, створення механізму взаєморозрахунків, обмін патентною інформацією і автоматизація інформаційної діяльності та інше.

Галина КОЗЛЮК,
Жанна ГРИГОРЧУК.

НОВИЙ ВУЗ НА ЧЕРНІГІВЩИНІ

Кабінет Міністрів України прийняв пропозицію ряду міністерств і відомств про створення Чернігівського державного інституту економіки і управління на базі Чернігівського інституту регіональної економіки і управління з віднесенням його до сфери управління Міністерства освіти. Новий вуз готуватиме фахівців з питань економіки, фінансів, менеджменту та права для задоволення потреб організацій, установ і підприємств різної форми власності.

Кредитні спілки: свій до свого по своє

Нещодавно в Києві відбулася конференція Української світової кооперативної ради з участю представників Національної асоціації кредитних спілок України. Більшість учасників конференції (майже 100 делегатів) приїхала в Україну із США і Канади. Головною її метою було бажання підвищити рівень знань тих, хто хоче стати спеціалістом у галузі взаємного кредитування. У практичному аспекті — встановлення безпосередніх контактів з конкретними кредитними спілками США та Канади.

Слід зазначити, що кооперативний рух в Україні, який нині переживає своє відродження, має давню історію, бо вже в XIX столітті кооперативи становили основу незалежної економіки, а на початку XX в Україні діяли майже 4000 кооперативів. Після революції кооперативний рух в Україні було взагалі знищено, а його залишки «перемістилися» за кордон.

За даними, що їх подає журнал «Кооперативний голос» (США), сьогодні в США, Канаді та Австралії діють 53 українські кредитівки. Вони об'єднують більш як 150 тисяч членів, на 2 мільярди доларів майна і 120 мільйонів доларів власного капіталу. Об'єднані разом, всі ці 53 кредитні спілки створюють Світову раду українських кооперативів, котру очолює Дмитро Григорчук.

Тільки тепер, майже через 60 років, кредитні спілки у нашій державі знову починають відроджуватися. Так, торік Президент України підписав Указ «Про тимчасове положення про кредитні спілки», який, по суті, узаконив створення кредитних спілок. Зернятко кредитного руху наново зародилося в Україні, сказав Богдан Ватраль із Чикаго.

Проте зароджувалося це зернятко дуже важко, бо, починаючи з 1992 року, Закон про кредитні спілки тричі (!!) розглядали у Верховній Раді, але так і не прийняли. У тому ж 92-му році на базі ініціативних груп було засновано Національний організаційний комітет зі створення кредитних спілок. На сьогодні в Україні уже зареєстровано 75 кредитних спілок. Що ж воно таке — ці кредитні спілки? Кредитна спілка — це група людей, котрі об'єднуються з метою спільного нагромадження й використання грошових заощаджень. Основною функцією їх є надання позичок за низьким відсотком. Діяльність кредитних спілок не спрямована на отримання прибутку (і цим вони відрізняються від кредитних кооперативів у чистому вигляді, не мовлячи вже про комерційні банки, для яких прибуток — найважливіший за все). Одержані доходи не відчужують на користь засновників, а управління кредитною спілкою грунтоване на демократичних засадах з рівними правами членів (ще одна відмінність від банків), незалежно від розміру їх вкладу. А головний девіз Національної асоціації кредитних спілок України — у словах «свій до свого по своє». Тож учасники конференції висловили сподівання, що кредитний рух в Україні охоплюватиме дедалі більше громадян і забезпечуватиме їх фінансове та соціальне благополуччя.

Сергій НАГОРНЮК.

Колонка власкора

Прозріння Юрія Шухевича

Нещодавно Юрій Шухевич попрохав увільнити його з посади голови УНА-УНСО через... особисті проблеми. Згодом УНА-УНСО оприлюднила заяву, в якій ішлося про те, що думки й ідеї Юрія Шухевича завжди будуть авторитетні для цієї організації.

І ось Юрій Шухевич зняв завісу з «особистих проблем», які є далебі не особисті. Зрештою, своє особисте життя, здоров'я (у таборах багатолітній в'язень втратив зір) він давно поклав на олтар загальної справи. Перш ніж написати заяву, Юрій Шухевич надіслав листа до проводу УНА, в якому виклав свої міркування щодо внутрішньої та зовнішньої політики організації. Він вважає, що політика проводу УНА-УНСО деформує організацію, яка грунтувалася на засадах українського націоналізму. А в одному з номерів «Голосу нації» зазначено, що їм приклади наслідування — це Мао Цзедун, Бакунін, Кропоткін...

Юрій Шухевич вважає за недоречне втручання УНА в міжконфесійні конфлікти. Його непокоїть зовнішня політика організації. Приміром, стрільці УНСО воювали на боці Грузії, але це сталося випадково. Вони могли воювати й на боці Абхазії. На крайовій конференції УНА-УНСО Юрій Шухевич зазначив, що з організації усували талановитих людей, а на командирів призначали слухняних виконавців.

— На вишколах готували зомбі, — вважає Юрій Шухевич. Він закликав стрільців усієї України визначитися щодо подальшої політичної та організаційної лінії організації.

А тим часом, як було повідомлено на черговій прес-конференції львівського проводу, осередок УНА-УНСО створено в Москві — з числа галицьких студентів, які навчаються там. Чи не звідти повіяли бакунінсько-кропоткінські вітри?

Цивілізація постаршала...

Археологи Інституту українознавства зробили унікальне відкриття, завдяки якому Львівщина «постаршала» принаймні на 10—15 тисячоліть. Вони ведуть розкопки неподалік Львова — біля Чортових скель. Попередня оцінка знахідок — розчленованих кісток тварин, деревного вугілля, рогів оленя зі слідами оброблення — дає підстави вважати, що вони походять із доби пізнього палеоліту, що їх вік сягає 15—25 тисяч років. Попереду — докладний фаховий аналіз знахідок, оцінка масштабів діяльності людини і... пошуки спонсорів для проведення лабораторних аналізів. Археологи працювали у вихідні дні, безплатно, та хіба далеко поїдеш на ентузіазмі? А Чортові скелі таять у собі ще так багато таємниць...

У «Мерседесі» легше обійти закон?

Близько 50 машин іномарок зберігаються нині на Рава-Руській митниці. Їхні власники роз'їхалися по домівках, і тепер долю машин, яким понад 10 років, вирішуватимуть Держмитком та Кабінет міністрів України. Та перш ніж роз'їхатися, власники машин спробували організувати пікети, оголосити голодовку, одне слово, зчинити якомога більше галасу навколо... порушення прав людини. Згідно з постановою Кабінету міністрів від 31 травня ц.р. ввезення машин, випущених понад 10 років тому, на територію України заборонено. Та це—пусте! Головне, вважають власники, це те, що вони заробили машини власними мозолями, виконували в Німеччині всяку чорну роботу, а тепер... А на хлопський розум, як кажуть у Галичині, ці машини все одно кращі й менш шкідливі екологічно, аніж,приміром, «Жигулі» кількарічної давності. «Покривджені» спробували натиснути на митницю через місцеві органи влади, через пресу, та начальник Рава-Руської митниці Зеновій Бурчко твердо стоїть на своєму:

«Ми повинні нарешті навести порядок у державі».

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Більше б книг цікавих і різних!

під таким девізом пройшов Міжнародний осінній ярмарок «Київ-94» на круїзному теплоході «Генерал Ватутін»

Сучасні ділові люди вміють поєднувати приємне з корисним. Милуючись мальовничими берегами Славутича на шляху до Канева представники видавництв не забували про роботу. На палубах теплохода було виставлено сотні демонстраційних стендів комерційних видавництв України, Росії, Білорусі. Тут таки укладали договори, обмінювалися книгами.

У діловій атмосфері було проведено «круглий стіл», за яким книговидавці радилися, як забезпечити читача не тільки художньою літературою, а й медичною, науково-технічною, дитячою книгою, підручниками, словниками...

Учасники ярмарку подякували організаторам — Держкомітетові у справах видавництв, поліграфії і книгорозповсюдження, Асоціації книгорозповсюджувачів України, багатопрофільному МП «Борисфен».

Леонід ПІДЛУЖНИЙ.

На знімку: учасників ярмарку вітає президент БМП «Борисфен» Сергій АНДРОСЮК.

Фото автора.

Сусіди пізнаються в біді

Стихія, що наробила багато лиха в Молдові, не залишила байдужими жителів нашої сусідньої Чернівецької області. Значну допомогу будівельними матеріалами потерпілим населенним пунктам надала обласна Рада. Одяг, харчі, шифер, деревину, цемент направили з власної ініціативи прилеглі до Молдови райони, зокрема Новоселицький, Кельменецький та Сокирянський.

Хатніми речами та продовольством підсобили потерпілим жителі буковинського краю, обласна організація Червоного Хреста.

Василь ВАБУХ.

Виконком просить захисту від «барабашки»

«Голос України» вже розповідав про незвичайні події у місті Кремінна Луганської області.

Сім'ю, що живе по вулиці Калініна, 27, з 26 серпня тероризує невідома сила. На дітях загорялися ковдри, шматувався одяг, «танцював» холодильник, сервант розсипався на дрібні друзки з усім тим, що в ньому було.

А ось останні повідомлення очевидців.

Інспектор Кремінної пожежної інспекції Олександр Шенцев розповів:

— Я зайшов у коридор будинку. Пройшов повз холодильник, почув за спиною незвичайний шурхіт. Озирнувся — холодильник завис догори ногами в повітрі, а потім ударився об підлогу і погнувся. Тут часто розбиваються шибки вікон. Причому, не на скалки. У шибці утворюється дірка з чіткими контурами. В будинку загорається усе, починаючи від вологих ганчірок і кінчаючи цеглою. На вулиці Калініна на прохання мешканців перекривали газ, електрику. Боялися, що за відсутності господарів тут може статися коротке замикання чи витікання газу. Адже «барабашка» навідується й до сусідів. Одному з них, наприклад, розбив віконну шибку. Коли господар заклеїв її поліетиленовою плівкою, та загорілася.

У цьому зв'язку в місцевих міліції та пожежників постали професійні проблеми: як саме про надзвичайні події інформувати вищі інстанції. Будинок було освячено священиком. З «барабашкою» боролися прибулі сюди шестеро екстрасенсів з Луганська. Нічого не допомогло.

Біля двору за вказаною адресою цілодобово чергує міліція і команда пожежників з машиною.

Голова райвиконкому Леонід Гордієнко для тих уфологів, котрі зголосяться допомогти, прохав дати в газеті свій робочий телефон у місті Кремінна Луганської області: 9-18-78.

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.

Луганська область.

Ціна слова — 20 мільйонів

Поза всяких сумнів, письменник Володимир Заремба знає ціну слова. За рішенням суду Володимир Іванович має сплатити двадцять мільйонів карбованців ректорові Дніпропетровського держуніверситету Володимирові Прісняковy. За те, що назвав останнього ретроградом.

А було так. Торік лідер обласної організації «Просвіта», тоді ще й завідувач обласного відділу культури В.Заремба перебував у США, де брав участь у науковій конференції, влаштованій університетом штату Іллінойс та українською діаспорою з проблем відродження національної свідомості в Україні. На ній Володимир Іванович нібито й назвав Володимира Піснякова недобрим словом. Як відомо, за прямим перекладом з латинської «ретроград» — той, хто задкує, за словниковим тлумаченням — ворог прогресу й людина відсталих поглядів. Очолюваний Пісняковим університет, мовляв, барититься з переходом на викладання українською мовою — з цих міркувань Заремба начебто й дав свою оцінку ректору-земляку. А ректор сприйняв її за образу і зажадав компенсувати моральні збитки. Тим паче, що начебто є неприємні наслідки: з Пісняковим Міністерство освіти уклало контракт не на п'ять, а тільки на два роки.

На судовому засіданні справді однозначно і аргументовано доведено, що Володимир Пісняков не ворог прогресу і не людина відсталих поглядів. Щодо решти... Троє поважних київських професорів-мовників внесли ясність: слово «ретроград» цілком літературне, пристойне і зовсім не образливе. Та й у публікаціях місцевої преси відверто висловлюється сумнів: а чи вимовляв взагалі це слово Володимир Заремба? Два свідки з боку позивача — ректор і доцент Запорізького університету, з'ясовується, того дня наче й не брали участі в конференції, бо від'їздили до Нью-Йорка. Проте третій свідок, проректор того ж Запорізького університету, залишався на конференції. Він погоджується, що точилася палка дискусія і Заремба критикував ректора, але не підтверджує, щоб при цьому він дозволив собі скористатися отим клятим словом, тим паче з трибуни. Група юристів, проаналізувавши перебіг слухання справи, виявила, зрештою, й інші порушення, яких припустився, на їхню думку, цей суд.

Не знаю, чи дана судова сутичка додасть слави гнаного борця письменникові Володимиру Зарембі і слави обдарованого вченого й керівника вузу ректорові Володимиру Піснякову. Але те, що вона не додасть авторитету дніпропетровській четвертій владі, то щодо цього тут уже не мають сумнівів.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Мер — за штурвалом

Славно відзначила Донеччина 51-у річницю свого визволення від німецько-фашистських окупантів. Урочисті заходи відбулися в усіх містах і селах донецького краю. Центральними магістралями шахтарської столиці пройшов святковий марш-парад ветеранів-фронтовиків, курсантів військового ліцею, підрозділів Національної гвардії. Біля монумента визволителям Донбасу відбувся мітинг, де їх земляків зі святом поздоровив мер міста В. Рибак. А мер іншого донецького міста — Дружківки — у ці вересневі дні підкоряв повітряний простір. За штурвалом він відсвяткував 213-у річницю рідного міста.

Юрій ДОЦЕНКО.

Донецька область.

ЯК У БОЙОВИКУ...

Село Гришківці, що біля Бердичева на Житомирщині, вирувало: чи знайдуть управу на знахабнілих бандитів? Події розгорталися, як у поганенькому американському бойовику. 6 серпня серед ночі до будинку одного із сільчан вдерлися невідомі в масках і зажадали цінності, а на доказ того, що здатні на все, стріляли з пістолета. 17 серпня кілька чоловік у масках пограбували іншу сім'ю. Вимагаючи коштовності, семирічну доньку господарів садили на електроплитку, зв'язали і катували дружину. А 31 серпня опівночі шестеро в масках, озброєні обрізом і ножами, забралися в будинок директора Бердичівського автопідприємства Валерія Ризванюка. Незважаючи на насильницькі дії, він відмовився виконувати вимоги бандитів. Тоді один з них завдав йому ножем у груди велику кількість ударів, що й спричинило смерть. А злочинці, захопивши гроші, золоті вироби, одяг і «ВАЗ-2104", зникли.

Але ненадовго. Правоохоронним органам вдалося затримати більшість членів групи, яка, за попередніми даними, складалася з дев'яти чоловік, вжито заходів до розшуку інших. Вилучено цінності, здобуті злочинним шляхом, знаряддя злочину.

— Нам уперше доводиться мати справу з такими зухвалими діями організованої групи, — так прокоментували ці події в прокуратурі області.

Найстаршому з тих, кого підозрюють у скоєнні злочинів, 34 роки, наймолодшому — удвічі менше. Двоє вже відбували покарання, причому один з них — чотири рази. А цей факт мав би зародити сумніви в тих, хто переконаний, ніби на злочини штовхають насамперед злидні: один з підозрюваних навчався свого часу в найпрестижнішому вузі СРСР, потім захопився комерційними вояжами за кордон... А серед житомирян найбільший резонанс викликало те, що в числі затриманих — син колишнього народного депутата України Якова Зайка.

Олексій КАВУН.

Житомир.

З інших видань

РУМУНІЯ: РУХ УПЕРЕД?

Економічні показники за перше півріччя, опубліковані кілька днів тому в Румунії національним комітетом зі статистики, стали для уряду як свіжий подих вітерця під час літньої виснажливої спеки. «Ніхто не очікував, що у цей період економіка матиме такий добрий вигляд», — заявив Мугур Ісереску. Керуючий Національного банку Румунії висловив задоволення цим ще й тому, що, за його словами, це його заслуга у стабілізації макроекономічної ситуації країни, яка спостерігається після чотирьох років найсильнішого спаду.

ЗАДОВОЛЕННЯ, яке відчуває зараз румунський уряд, пов'язане передусім зі створенням у серпні міжбанківського валютного ринку. Завдяки цьому заходу Національний банк Румунії поклав край системі валютних аукціонів, що існувала починаючи з 1991 року. Ця система діяла дедалі ефективніше (було введено купівлю іноземної валюти банками в обмін на національну, дозволено експортерам зберігати свою валюту), проте вона так і не дала змоги цілком задовольняти всі потреби.

Донедавна щоденні заявки підприємств на долари задовольняли лише на 10—15 відсотків. Подібне становище сприяло процвітанню «чорного ринку», але, по суті, вся система була геть розбалансована. Відмовившись, за словами Ісереску, від «адміністрування щодо закупівлі валюти», Національний банк Румунії в березні вперше продемонстрував свій намір. Віднині, — говорить пан Ісереску, — тільки ринкові закони і конкуренція між банками визначатимуть вартість долара.

Відносна стабільність леї стосовно іноземних валют свідчить, що Національний банк Румунії досяг однієї з поставлених цілей. Національна румунська валюта з січня 1989 року по січень 1994 року насправді девальвувалася стосовно долара більш як на 4 тис відсотків. З початку серпня проте не сталося повної лібералізації обміну валюти. Підприємства можуть скористатися з міжбанківського ринку лише для здійснення операцій зі своїми поточними рахунками. Рух капіталів у валюті залишається поки що прерогативою лише спільних підприємств для переміщення їхніх коштів за кордон.

Момент для проведення цієї реформи фінансові органи обрали не випадково. Для Румунії зовнішнє та внутрішнє становище ще не було таке сприятливе. За останні шість місяців її експорт збільшився на 40 відсотків, зменшивши, таким чином, наполовину дефіцит торговельного балансу, зареєстрованого на той же період минулого року (що становить майже 4 млрд. франків). Це поліпшення збіглося з припливом міжнародних коштів і дозволило Національному банкові Румунії до початку цього року збільшити валютні резерви на 200 млн франків.

Тепер ці запаси перевищують 4 млрд, а до кінця 1994 року, на думку деяких експертів, становитимуть більш як 5 млрд. Завдяки дуже жорсткій грошовій та бюджетній політиці, боротьба з інфляцією у червні дала з початку лібералізації цін 1991 року найкращі результати (плюс 2,6 відсотка). У першому півріччі 1994 року ціни зросли лише на 24 відсотки — що виявилось нижче від прогнозованих спільно з МВФ на початку цього року — порівняно з більш як 300 відсотками за весь минулий рік.

До того ж, є оптимістичні прогнози щодо сільськогосподарського врожаю, який завдяки прибуткам від експорту і скороченню імпорту зможе принести до бюджету понад 5 млрд франків.

Ця картина, що подає надію, все ж таки заслуговує на те, щоб її розглядати в контексті майже загальної руйнації, через яку країні довелося пройти після падіння комуністичного режиму в грудні 1989 року. За останні чотири роки ВВП скоротився на 40 відсотків через безпорядки у державному промисловому секторі. Після скорочення більш як на 50 відсотків з 1990 р. по кінець 1993 р. промислове виробництво ніяк не може зрушити з місця. У той же час частка експорту на одного мешканця залишається найнижчою серед колишніх комуністичних країн Європи.

Нарешті, підтвердження результатів, отриманих на початку цього року, залежатиме від вияву політичної волі лівого крила уряду Ніколає Векерою (який має меншість у парламенті) у справі прискорення строків проведення реформ. Створюється враження, що донедавна їх проводили тільки під тиском міжнародних фінансових організацій. Втім, тепер йдеться про важливість розв'язання двох соціально значущих питань. Це перебудова промисловості та приватизація державних підприємств, які всі разом дають державі 70 відсотків ВВП. Після подання в кінці серпня урядової програми у вересні відбудуться дебати у парламенті щодо програми масової приватизації майже 3 тис державних підприємств, що дасть можливість судити, чи продовжуватимуть власті курс на подолання економічної відсталості, яка відокремлює Румунію від інших країн цієї геополітичної зони.

Кристоф ШАТЛО («Монд»).

Продиктовано в номер

Україно-суданський діалог

Перший заступник міністра закордонних справ України М.Макаревич прийняв делегацію Міністерства закордонних справ Республіки Судан на чолі з генеральним директором департаменту з політичних питань МЗС цієї країни М.І.Мохамедом. Представники суданського зовнішньополітичного відомства перебували в Києві з робочим візитом. Учасники бесіди обговорили питання налагодження двостороннього співробітництва між Україною та Суданом, відбувся обмін думками з актуальних міжнародних питань.

Й окремо про унікальні можливості

Посол України в Індії Г.Ходоровський зустрівся з міністром виробництва хімікатів та добрив Індії Р.Ядавом. Український дипломат поінформував про сучасний стан нашої держави, її місце, роль, економічний та науковий потенціал у складі колишнього СРСР і в сьогоденному співтоваристві країн Європи й світу. Посол окремо зупинився на унікальних можливостях української хімічної промисловості, зокрема у виробництві добрив. З великим інтересом індійський міністр сприйняв інформацію Г.Ходоровського про налагодження виробництва ліків в Україні, можливість інвестування в цю галузь, забезпечення потреб української фармацевтики субстанціями для виробництва ліків, які Індія має в достатній кількості.

Дискусія на світовому рівні

Триває загальна дискусія на 49-й сесії Генеральної Асамблеї ООН. У ній взяли участь президенти США Б.Клінтон, Росії Б.Єльцин, міністри закордонних справ Алжиру, Бразилії, Фінляндії, представники інших держав. Найбільшу увагу викликали доповіді американського й російського керівників. Зокрема, у своїй промові Б.Клінтон окреслив нові завдання, що стоять перед ООН та людством: забезпечення стабільного, більш демократичного миру для майбутніх поколінь. Серед пріоритетів зовнішньої політики Росії Б.Єльцин у своєму виступі виокремив потребу розвитку зв'язків з країнами СНД, одночасно підкресливши важливість встановлення стратегічного партнерства між Росією та США. Президент Російської Федерації підтримав потребу у змінах у Раді Безпеки ООН.

28 вересня з промовою на сесії виступив міністр закордонних справ України Г.Удовенко. Докладніше про це — у наступних номерах.

Бойова техніка ще згодиться

Збройні формування із Урус — Мартановського району Чечні розгромили посилений танками та артилерією пост урядових військ поблизу Грозного. Захопивши з собою уцілілу бойову техніку, формування опозиції відійшли від міста. Про втрати сторін невідомо. Президент Чечні Дж.Дудаєв розповсюдив заяву, в якій йдеться про те, що «всю відповідальність за останні події в республіці несуть лідери опозиції — Гантамиров, Автурханов, Лабазанов, Хасбулатов». До зрадників чеченського народу й російських найманців вживатимуть найсуворіших заходів, зазначено в заяві.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

У країнах СНД: Казахстан

А декотрі грають на труднощах

В Алмати відбулася республіканська нарада глав обласних адміністрацій, їх заступників з економіки і фінансів, працівників податкової системи та банків. З інформацією виступив Президент республіки Нурсултан Назарбаєв. Зокрема він сказав, що інфляція знизилася в серпні до 13,3 відсотка, а в першій декаді вересня утримувалася на рівні 6,2 відсотка.

На думку Президента, це дається непросто. З одного боку, знижується соціальна захищеність людей, а з другого — знаходяться діячі, які, граючи на труднощах, вимагають збільшення субсидій, не підкріплених реальним фінансовим станом республіки.

Піддаватися на такі заклики не можна, заявив Президент. Нурсултан Назарбаєв ознайомив із заходами, що їх уживає уряд для поглиблення реформ. Головні з них: оздоровлення підприємств і ліквідація неспроможних виробників.

У вересні підприємства, залежно від тяжкості економічного стану, буде розбито на кілька груп, в яких з'являться куратори або в особі держави, або спеціальних підрозділів комерційних банків, або створюваного в республіці агентства з фінансування і реабілітації. Вони й займуться санацією.

Тетяна КОСТІНА.

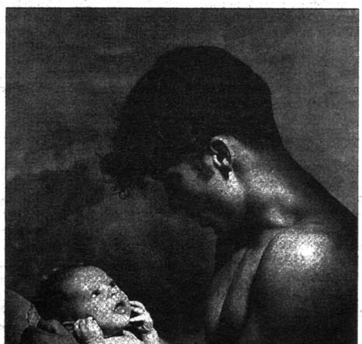
Такі справи

Чоловіки хочуть бути татами

До більш як столітньої боротьби жінок за свої права світ звик. Тим часом чоловіки довго думали, за що поборотися й собі. Аж тут підказало життя. Приміром, у Франції дедалі поширенішим стає рух захисту прав татусів. Проведене 1992 року дослідження засвідчило, що майже 2 млн. дітей після розлучення сім'ї залишається з мамами, 600 тис. дітей — взагалі не знають свого батька.

Проте, 8 відсотків дітей татам вдалося «відвоювати». І це велике досягнення нинішнього дня. Чоловіки ставлять питання руба: невже тато менш важливий у вихованні дитини, адже в нормальній сім'ї йому відводиться роль не тільки здобувача грошей. І цікаво, що відповісти на це запитання все частіше їм допомагають жінки.

На цьому фото (внизу справа) Евелін Сюллеро, у минулому знаменита феміністка, яка останнім часом стала на захист прав татусів.

ХОДІННЯ ПО ДОЛАРАХ

Більш як 30 тисяч працівників сфери туризму в Україні відзначили своє професійне свято. Серед них і численні трудівники підприємства «Закарпаттурист». Адже з 85 готелів і турбаз акціонерного товариства «Укрпрофтур» 16 функціонує на Закарпатті. Туризм у краї має давні традиції. Ця галузь досягла немалих здобутків. Але й проблем, особливо тепер, чимало. На цю тему й веде розмову з генеральним директором «Закарпаттуристу» М. ГАФІЯКОМ наш кореспондент.

— Миколо Івановичу, що ви хотіли б сказати на початку нашої розмови?

— Насамперед привітати зі святом усіх колег. У цей нелегкий час в Україні туризм зазнає величезних труднощів, пов'язаних з переходом суспільства до ринкових відносин, лібералізацією цін, гіперінфляцією, зубожінням населення. Але для нашої держави туризм є однією з ланок входження до світового співтовариства, де ця галузь найбільш динамічна в індустрії послуг. За даними Генеральної угоди про тарифи й торгівлю, туризм — третя за обсягом стаття прибутку. Створення робочих місць у сфері туризму в 20 разів дешевше, ніж у промисловості, що також дуже істотно для сучасного становища в Україні. Не хочу бути великим оптимістом, але останнім часом і в нас в області, і в центрі ставлення державних структур до туризму змінюється на краще. У туризмі почали вбачати дійовий засіб виходу національної економіки з кризи, формування ринкового простору, надходження значних коштів до державного бюджету. Україна просто не може дозволити собі розкоші не розвивати туризм.

— Миколо Івановичу, гляньмо на деяких наших керівників і господарників. У пошуках легких шляхів заробити валюту вони за удавану тимчасову вигоду віддають усе. А там — хоч трава не рости... Скажімо, від експорту одного вагона ділової деревини отримують рівно стільки валюти, скільки від прийому 30 іноземців. То що нам вигідніше — розбазарювати й губити природні багатства чи розвивати туризм?

— Відповідь тут однозначна. Хотів би підкріпити сказане таким прикладом: якщо турист переночував у двомісному номері, скажімо, в Нюрнберзі і поснідав, він повинен заплатити близько 100 марок. Тепер уявіть собі, що Закарпаття могло б прийняти хоча б тисячу іноземців одночасно. Це щоденно можна одержати близько ста тисяч валюти. А за місяць, рік?

Образно кажучи, ми ходимо по доларах. А для того, щоб їх підняти, треба зосередити всі зусилля на зміцненні матеріальної бази, розвитку інфраструктури. А на іноземців й валюту довго чекати не доведеться. Вони й сьогодні готові відвідати Закарпаття, але їх стримують наші, сказав би, примітивний сервіс, матеріальна база, відсутність різних видів послуг тощо. Захотів, наприклад, іноземний гість виїхати на полонину не на автобусі, а на коникугуцулику — будь ласка. Або ж зателефонувати до Парижа, Лондона... — нема проблем. Ось з таких, здавалося б, дрібниць і складається успіх. І переліку їх нема кінця-краю. На жаль, ми поки що тільки підступаємо до них. Це робота не одного дня, місяця, року, і не тільки підприємства «Закарпаттурист».

— Як відомо, Закарпаття — це західний кордон України. А отже, туристичні зв'язки тут багато інтенсивніші, ніж в інших регіонах. Виходячи зі складностей сьогоднішньої політичної та економічної ситуації, які, на вашу думку, їх найближчі перспективи? Що вже робиться в області в цьому напрямі?

— Якщо враховувати соціальне значення туризму як чинника оздоровлення населення, напрошується один висновок: турпідприємствам, які приймають людей на відпочинок, потрібно надати податкові пільги. В Казахстані, наприклад, це добре розуміють, тож турпідприємства там звільнили від податків на п'ять років. За інакшого підходу просто не зможемо розвиватися. Сьогодні туристичні організації сплачують податки 110 (!) видів — місцевих і державних. 92 відсотки прибутків ідуть державі, а на зарплату, будівництво та інше залишається мізер. В результаті в області є тільки два готелі — «Світанок» та «Латориця», які можна довести хоча б до тризіркового класу. Звичайно, з великими труднощами їх реконструюють. Але не такими темпами, як хотілося б. Ми добре розуміємо, що коштів не те що на нове будівництво, а й на реконструкцію наявних турбаз ближчим часом не буде. Основні забудовники нині опинилися за межами України. Тому нам конче потрібна дійова допомога й чітка взаємодія профспілок, державних та господарських органів з вишукування додаткових коштів і можливостей. Більше турботи про зміцнення матеріальної бази оздоровчого комплексу Закарпаття повинен виявляти і уряд України. Кожен з нас хоча б раз на рік потребує відпочинку. Інакше ні з ким буде переходити до ринкових відносин. Наша область робить посильне для оздоровлення сімей Чорнобильської зони. Водночас централізованих коштів з Фонду Чорнобиля майже не виділяють. Очевидно, й Рада Федерації незалежних профспілок України мала б звернути на це увагу. Усвідомлюємо також, що треба краще працювати із залученням коштів для зміцнення матеріальної бази з профспілковими органами та господарськими керівниками Києва, Житомирської, Київської, Рівненської та інших областей, працівники яких разом з дітьми оздоровлюються в нас.

Що ж до перспектив, то маємо намір створити асоціацію, завданням якої буде залучення державних та комерційних структур, підприємців, приватних осіб, іноземців, спонсорів, одне слово, всіх, хто може зробити конструктивний крок щодо розвитку цієї справи. Без закордонних інвестицій, кредитів годі й мріяти про розширення матеріальної бази. Навпаки, важко буде зберегти й те, що маємо.

— Перехід до ринкової економіки диктує нові й нові ціни на всі товари. Зрозуміло, що це стосується й вартості туристських путівок. Чи зможе простий смертний — рядовий робітник, студент, людина, котра живе на межі бідності, дозволити собі таку розкіш, як поїздку за кордон, або ж відпочити на турбазах Закарпаття?

— Підприємство «Закарпаттурист» — організація акціонерна, госпрозрахункова, й підвищення цін у всіх сферах одразу ж позначається на вартості путівок. Жодна з них не може бути збиткова. Хоча ринкові відносини вносять свої корективи, але реально ціни залежать від попиту, сезону. Будь-який громадянин України за 60 доларів США може поїхати від нас у складі автобусної групи на чотири дні до Будапешта, Братислави, Белграда. На комфортабельних автобусах словацької турфірми марки «Каросса" організовуємо п'ятиденні подорожі до Італії (110 доларів США на одного), Австрії (75 дол.), Франції (170 дол.), недорогі маршрути з відпочинком до Словаччини, Сербії, Хорватії, Болгарії, Греції, Іспанії, дешеві комерційні тури на два-три дні до сусідніх Угорщини, Румунії, Словаччини, Польщі, продаємо індивідуальні путівки-ваучери в ці країни (середня вартість на одного туриста в останні чотири країни — 140—160 тисяч карбованців), оформляємо транзитні групи за кордон за нашими путівками-ваучерами з України, країн СНД, групи на відпочинок у Закарпатті з подальшою організацією подорожей за кордон і т. ін.

Що ж стосується відпочинку на наших кращих турбазах, то день перебування на них (тобто ночівля і триразове харчування) оцінюється нині від 160 до 200 тисяч карбованців. Ця цифра могла лякати ще навесні, але тепер, думаю, вона не є така страшна. Адже не дивує нас ковбаса за таку саму ціну.

Хоча це й передчасно, але, користуючись нагодою, хочу запросити читачів газети на відпочинок у зимові Карпати. Адже за своїми параметрами гірськолижні траси Карпат відповідають світовим стандартам. Для тих, хто полюбляє гірські лижі, в Закарпатті цієї зими діятимуть понад 30 канатно-буксирувальних доріг завдовжки від 200 до 1500 метрів, а на турбазах працюватимуть прокатні пункти гірськолижного спорядження тощо.

— На Закарпатті з давніх-давен побутує хороший звичай: людині, яка вирушає в дорогу, бажають щонайкращого. А що ви хотіли б побажати нашим українським туристам?

— Гостям, котрі прийдуть до нас на відпочинок, хотів би побажати, щоб перебування на Закарпатті стало для них незабутнім святом. А для тих, хто подорожує за кордон, бажав би одного: щоб вони дождалися тих часів, коли зможуть поїхати куди завгодно і не бути на правах бідного родича, а нарівні з туристами західних країн. Звичайно, до цього не близько, і досягти того нелегко. Але прагнути й працювати, щоб наблизити отой час, мусимо всі разом.

— І наостанок таке запитання: де і як відпочиває генеральний директор «Закарпаттуристу»?

— На жаль, тепер нечасто щось вдається вирватися з кола турбот. А якщо відпочиваю, то тільки взимку, бо маю давнє захоплення — гірські лижі.

— Що ж, бажаємо, вам крутих віражів і успіхів на туристичній ниві.

Розмову вів Микола ГОРВАТ.

Закарпатська область.

Телефон підприємства «Закарпаттурист" в Ужгороді — (03122) 3-43-17.

Мова

Відзначення в серпні цього року третьої річниці проголошення незалежності України збіглося з подією, на перший погляд, зовсім незначною, і нам видалося, її помітили хіба що радіожурналісти та мовознавці. Але телефонні дзвінки, листи засвідчили інше: чимало людей стурбовані тим, що запроваджена на радіо протягом останніх трьох років форма оголошення точного часу знову змінена. Йдеться про повідомлення типу «У Києві восьма (тринадцята, двадцять друга...) година»; «У студії дев'ята година п'ятнадцять хвилин»; «Зараз одинадцята година».

«За київським часом — шоста година»

Читачі, певно ж, пам'ятають, як на сторінках преси, в радіопередачах обговорювалося питання про оголошення точного часу українською мовою. Здавалося, що в тих дискусіях дійшли згоди і журналісти, й мовознавці, й ті слухачі, які сприймали й трактували по-своєму означення точного часу в українській мові.

Час невблаганний і таємничий, а мовні знаки мають донести до нас умовний зв'язок, який існує між об'єктивною тривалістю, відліком часу, його цифровими позначками і традицією словесного вираження часового значення в іншій мові.

Найчастіше у практиці щоденного спілкування подибується мовний зворот із прийменником «о», співвідносний із запитанням: коли? Наприклад: «О дев'ятій годині початок уроку»; «Зустрінемося в театрі о сьомій годині». Цей давній прийменник «о» із значенням часу відбиває своєрідність, так би мовити, дух української мови, пов'язує сучасний синтаксис із традиціями, коли час вимірювався не годинами й хвилинами, а календарними, релігійними святами. Наприклад: «Об Петрі зозуля перестає кувати». До речі, з тих народних, фольклорних джерел і Голобородькова «Калина об різдві». І коли сьогодні кажемо: «Слухайте передачу об одинадцятій годині», то через маленьку мовну сферу — прийменник «об» (о) простягаємо ниточку зв'язку між мовою сучасного українця і його мовною прабатьківщиною.

Порядковий числівник, що називає години, — основний у всій системі часових відношень. Порівняймо: засідання призначено на десяту годину, обідня перерва з чотирнадцятої до п'ятнадцятої години (або розмовна, невимушена форма — з другої до третьої). Так кажуть і пишуть літературною мовою. Проте навколо чуємо: обідня перерва з двох до трьох, зустрічаємося в сім годин.

Коли йдеться про літературну норму, звертаються до словників, граматик, мовних порадників, а ще — до мовної практики майстрів слова — письменників. Тонкий стиліст, глибокий знавець української літературної мови Володимир Самійленко розрізняв називання певної години (порядковий числівник) і кількості годин (кількісний числівник) — час, протягом якого відбувалася якась дія. Ось як в одній фразі співіснують ці форми з різними значеннями слова «година»: «Але вдарила десята година, працівники, що просиділи при апаратах сім годин, ідуть собі додому знеможені...». У мовній свідомості носіїв літературної мови фраза з твору Самійленка «Була друга година ночі» пов'язується з точним означенням часу — називанням саме другої години, а не початку другої, чи тієї ситуації, яка по-українському означується так: «Повернуло на другу» або «Початок другої». Отож український вислів «Друга година» — закономірна відповідь-повідомлення на запитання «Котра година?», і передає він зміст точного називання часу. На жаль, у практиці послуговуються ненормативними і запитаннями, й відповідями: «Скільки годин?» — «Дві години», або ще й діалектними чи суржиковими: «Скільки часов?» — «Два часа», «Скільки врем'я?», «Який там час?».

У художніх творах натрапляємо не лише на літературні, а й розмовні, просторічні форми типу «В сім годин вечора»; «На вежі б'є десять годин» тощо. Подібні конструкції трапляються у мові Івана Микитенка, Олександра Корнійчука та ін.

Під впливом розмовної стихії розхитуються й мовні літературні норми. Однак ця стихія не може бути критерієм для вироблення офіційного повідомлення про точний час, для утвердження цього повідомлення як державного стандарту.

Варіантні форми — природний розвиток мови, в них — стихія мови, її живучість. Кожний із варіантів добрий на своєму місці, несе на собі відбиток соціального стану, культури, освіти. Вислови типу «часи» — (годинник) і «Скільки часов?» як ознака діалектної чи просторічної практики не претендують на загальнонаціональну літературну норму. Вони підпорядковані іншим законам спілкування. Тим часом засоби масової інформації мають виконувати роль об'єднувача регіональних мовних практик і пропагувати форми, що ними послуговуються люди освічені, зі свідомим ставленням до своєї мови. Тому найпоширеніша форма не обов'язково стає літературною нормою, не обов'язково править за взірець для наслідування.

Формула називання точного часу, з якої починається кожний день для слухачів, яка фактично супроводжує їх протягом усієї доби, — це своєрідна візитна картка Українського радіо. Не треба шукати аналогій в інших мовах, бо ж кожна мова має свої закони, продиктовані як внутрішньомовними, так і позамовними чинниками. Перша, друга, одинадцята... година — то ніби власна назва кожної години. Кількість хвилин у кожній годині повторюється, вони виступають як додаткова інформація, тому й мають іншу форму — кількісного числівника: двадцята година десять хвилин. Зважимо, що традиція називати час із хвилинами (а то й секундами) порівняно нова в історії. Варто звернути увагу на «часову» інформативність скорочених розмовних висловів типу «Десята, п'ятнадцять», «Сімнадцята, двадцять», де саме порядковий числівник містить вказівку на час.

Чи замислюються ті, хто маніпулює мовно-літературними стандартами, над наслідками своїх дій? Адже в підручниках, самовчителях, мовних порадниках пропонується одна літературна норма для офіційного повідомлення часу, а в засобах масової інформації насаджується інша. Кому це вигідно? Я переконана, що здоровий глузд і професійна освіта журналістів, філологів сприятимуть утвердженню державного стандарту в називанні точного часу українською літературною мовою, і ми таки будемо чути в ефірі: «За київським часом — шоста година».

Світлана ЄРМОЛЕНКО,
доктор філологічних наук, професор, завідувач відділу стилістики і культури мови Інституту української мови НАН України.

Резонанс

СКРЕСЛА КРИГА НА «СУЛІ»

Погляньте на «Сулу», так би мовити, живцем. Таких щодня сходить з конвеєра десятки. На цьогорічному Сорочинському ярмарку лубенське акціонерне товариство відкритого типу завод «Автомаш» представляло свою продукцію: «швидкі допомоги», машини реанімації, ветеринарної й пожежної служби, мікроавтобуси, сідельні тягачі.

2 квітня ц.р. в нашій газеті було опубліковано журналістське розслідування «Хто «перегатив» дорогу «Сулі», в якому йшлося про контракт Міністерства охорони здоров'я з японською фірмою «Тойота» на поставки в Україну автомобілів «швидкої допомоги». Вже тому, що угоду не на один десяток мільйонів доларів укладали тихцем, було щось дивне. Адже світова практика в таких випадках передбачає конкурс-тендер фірм: для ширшого вибору і збивання ціни. Але ж очевидно, не без чийогось інтересу у даному разі такі «формальності» було упущено — все вирішив підпис високопоставленого чиновника, Мало того, відповідно до обсягів і умов контракту одна-однісінька зарубіжна фірма ставала монополістом у галузі забезпечення медзакладів України спеціальним транспортом. За цим — диктат цін, економічна залежність.

Тим часом у Лубнах на авторемонтному заводі стояв заморожений вітчизняний автомобіль «швидкої допомоги» «Сула». Народжений ще кілька років тому в результаті конкурсу на кращий проект «швидкої» для села, він заслужив найвищих оцінок. Навіть потрапив до державної програми розвитку автомобілебудування. Але й перетнули йому дорогу також на державному рівні. Нібито за браком коштів. На «Тойоти» гроші знайшлись, а на «Сулу» — ні...

Минуло трохи більш як півроку, ми знову зустрілися з директором «Автомашу» Віктором Грешниковим.

— Насамперед хочу подякувати газеті «Голос України» за допомогу. Та публікація мала широкий резонанс: нас не тільки помітили, а й повернулися до нас обличчям. Завод визначено базовим підприємством з виробництва українських «швидких допомог». Укладено угоду на наступний рік, за якою Укрмедпостач закупить у нас дві тисячі автомобілів «Сула-2210».

Є попередні домовленості, що з конвеєра сходитиме не «голий» автомобіль, а повнокомплектна «швидка», яка хоч через прохідну заводу може виїжджати на виклик. Освоюємо також випуск машини реанімації (такої у колишньому Союзі не виготовляв ніхто). Одне слово, працюємо...

Що ж, крига скресла, і це приємно. Здавалось би, програму вітчизняного автомобілебудування, зокрема стосовно спеціального медичного транспорту, реанімують. Перспективи її передовсім у тому, що вона найменше залежна від поставок із-за кордону. До лубенського столу замовлень охоче приєднується багато організацій і підприємств. Так, полтавське виробниче об'єднання «Технологія» виготовляє штампи, різні пристрої, нестандартне устаткування, тернопільський «Агроремммаш» — шасі, Чортківський — ізотермічні кузови. Серед підрядників — індустріальні велети: «Південмаш», «КрАЗ», Харківський завод імені Малишева. До речі, з освоєнням випуску харківського дизельного двигуна всі комплектувальні вузли й агрегати на «Сулі» матимуть вітчизняне клеймо. Слід урахувати й таке: лубенські автомашівці сьогодні і на завтра завантажують роботою десятки тисяч людей по всій Україні, що за нинішньої ситуації дає можливість зберегти чимало робочих місць.

Звичайно, завод поки що у стадії реконструкції і на повну потужність вийде через 3—4 роки. Але в роботі час спливе швидко, до того ж і продукція вже на потоці. Остання новинка — спеціальний автомобіль «Едельвейс», призначений для телерадіокомпаній. Про таку «пересувку» мріє кожен журналістський колектив — чи то у Києві, чи в райцентрі.

І останнє. Контракт на закупівлю «Тойот» тимчасово зупинено. А це означає, що «Сулі» — широка дорога.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

На фото: «Сула-2210», директор «Автомашу» Віктор Грєшников.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Спорт

За Кубок країни з футболу

Перші матчі 1/16 фіналу. Хутровик — Таврія (Сімферополь) — 1:1, Закарпаття — Карпати (Львів) — 2:1, Хімік (Житомир) — Торпедо (Запоріжжя) — 2:0, Керамік — Темп — 1:1, Борисфен — Верес — 1:0, Динамо-2 — Дніпро (Дніпропетровськ) — 3:1, СК Одеса — Металург (Запоріжжя) — 1:1, Система-Борекс — Шахтар (Донецьк) — 0:3, Ворскла — Волинь — 2:0, Явір — Нива (Тернопіль) — 0:0, Віктор — Кривбас — 0:4, Титан — Нива (Вінниця) — 2:3, Сталь — Зоря—МАЛС — 2:0, Медіта — Чорноморець — 2:2, Авангард (Ровеньки) — Кремінь — 2:2. Поєдинок Газівник — Динамо (Київ) гратиметься пізніше.

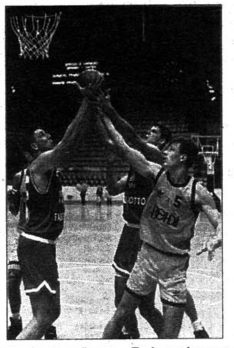
Здобуто перемогу, але залишається тривога...

Позавчора спортсмени «Київ-Баскет» у присутності двох з половиною тисяч глядачів, які зручно розмістилися на трибунах Республіканського палацу спорту, провели перший матч другого попереднього етапу розиграшу Кубка Європи. Український клуб взяв гору над баскетболістами з команди «Бранд Хаген» (Німеччина) — 77:70 (38:37).

Що ж це за команда? Адже й уболівальники, й журналісти мало знали про неї. Як розповів тренер гостей Петер Крусман, його підопічні — призери національного чемпіонату і володарі Кубка Німеччини. У їхньому складі — двоє іноземців: розігруючий американець Кейлс Гатлін (29 років, зріст — 194 см) та нападник із Словаччини Штефан Світек (27, 203). А центрові — Олівер Херкельман (25, 209) та Ганс-Юрген Гнад (31, 210) виступають у національній команді Німеччини. До речі, Гнад, який кілька сезонів провів в Італії, — капітан збірної.

І ще цікава деталь: протягом трьох сезонів за «Бранд Хаген» виступав нинішній головний граючий тренер киян Андрій Підковиров. На запитання, чи не боїться цього факту, наставник гостей пан Крусман відповів:

— Страху немає. Натомість є величезна повага до цього прекрасного майстра. Як і до віртуозного бомбардира Мурзіна, якого бачив у грі киян проти «Мустанг-Джинс» у Нідерландах. До речі, добре тоді зіграв і ваш центровий Половко.

Такі оцінки, звичайно, приємні. Але й пан Крусман привіз до Києва дуже кваліфікований ігровий ансамбль, рівний у всіх лініях. Звичайно, є й слабкі місця у «Бранд Хагена». Це показала гра. Але наші земляки, на жаль, ними скористалися не сповна. Не використали сповна потенціал Євгена Мурзіна. Хоча він і так приніс найбільше очок — 22. На думку фахівців, які спостерігали, поєдинок не завжди виправдовувала тактика, обрана киянами.

Хоча вони виграли. І переможця, як кажуть, не судять. Утім, тривожить думка: а чи зможуть вистояти наші під час матчу-відповіді на майданчику суперника, чи вистачить отих семи очок переваги? Хотілося б, звичайно, щоб вистачило.

Розмовляв з президентом фірми «Денді», власником клубу «Київ-Баскет», президентом Української баскетбольної асоціації Михайлом Бродським. Він сказав:

— Що ж, бажано було б з вагомішою перевагою вирушати до Хагена. Але що вдієш. Треба зробити відповідні висновки, внести корективи в тактику й боротися. Все,як кажуть, — у руках наших хлопців. А мене дуже радує, що баскетбол повертається до нашої країни. Подивіться на переповнені трибуни. Відрадно, що там здебільшого молодь. І які слова вона вигукувала, підбадьорюючи спортсменів? «Україна!». Оце радує найбільше...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: момент зустрічі між командами «Київ-Баскет» — «Бранд Хаген».

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Кримінальний тиждень

Злочинці у формі... міліцейській

В Одесі затримано трьох нероб, які, погрожуючи розправою, відібрали золотий ланцюжок у місцевого мешканця, 1979 року народження. Один із злодіїв був зодягнений у міліцейську форму.

А в Дніпропетровську співробітники карного розшуку затримали злочинне формування з трьох чоловік, у яких вилучено 12 гранат, саморобний автомат, пістолет «ТТ», 776 патронів до різної зброї, три сигнальні ракети, 3 електродетонатори і... форму співробітника міліції.

Колись — «несуни», а сьогодні?

Працівники міліції Дніпродзержинська викрили заступника начальника одного з цехів Баглейського коксохімічного комбінату та його підлеглого, які викрали з цеху 5,1 тонни бензину.

Того ж дня в Запоріжжі викрито комірницю місцевого акціонерного товариства «Мотор-Січ» громадянку Б., яка не оприбуткувала й викрала зі складу листовий метал на загальну суму близько 82 мільйонів карбованців.

Пішов на автомат, від автомата й загинув

У селі Кіровському Ленінського району Республіки Крим працівники міліції затримали за хуліганські дії місцевого мешканця Шептуховського, робітника радгоспу «Східний». Близько 10 односельців, перебуваючи в стані сп'яніння, намагалися звільнити хулігана й напали на міліціонерів. Один з нападників кинувся на капітана міліції Капустіна. Той пострілом з автомата Калашникова смертельно поранив нападника в жив[illegible] Учасників хуліганських дій затримано. Порушено кримінальну справу.

***

Минулого тижня розкрито 223 тяжкі контрольні злочини, в тому числі 18 вбивств, 6 випадків заподіянь тяжких тілесних ушкоджень, що призвели до смерті, 5 зґвалтувань і 17 розбійних нападів. У затриманих вилучено автомат, гвинтівку, 18 пістолетів, 5 мисливських рушниць, 17 одиниць саморобної вогнепальної зброї, 17 гранат та понад 1,2 тисячі патронів до різної зброї.

Виявлено 710 фактів, пов'язаних з незаконним обігом наркотиків. Припинено діяльність 36 злочинних груп наркоділків. Порушено 507 кримінальних справ, у тому числі 34 за збут, затримано 630 чоловік.

Станіслав КОЛДУНЕНКО, начальник прес-центру МВС України.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

Видавець — Президія Верховної Ради України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

♦ Рукописів не повертаємо.

♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 391035.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0511185.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».